

ÚJ REGÉNYKORSZAK?

Ezredvégi gondolatok a regényről

Az irodalom századvégi alapkérdéseiben való eligazodás igénye vezetett bennünket, amikor vitaindító kérdéseinket megfogalmaztuk. Nem a regény „helyzetére”, netán „válságára” voltunk kíváncsiak. Ezekről egyébként is Esterházy Péter sorai jutnak eszünkbe: „A regényírás pillanatában a regény nincs válságban. Illetve hányavetin úgy kell pontosítanom, hogy regényírásom pillanatában a regény nincs válságban, s a regény nem-írásom pillanatában, vagyis amikor csak az én-t találok, és amikor az én-t se találok, akkor válságban van. Amúgy fütyülök a regény helyzetére.”

Nem akarunk átfogó képet adni, inkább a műfaj mai dilemmáit próbáljuk körüljárni. Fölkért hozzászólóink (gyakorló, ám a regényírás gondjait teoretikusan is végiggondoló írók, prózaelmélettel is foglalkozó tudósok) válasz helyett olykor újabb kérdést, sejtést, kétséget fogalmaznak meg. Így az itt olvasható öt írással nem zárni, hanem nyitni szeretnénk témánkat.

Íme az eszmecserét indító négy kérdés:

1. *Miben látja a jelen regényírásának újabb, a közelmúlt korszakaitól különböző problémáit? Valóban válaszúton van a regény most is, s ha igen, miért és miben?*

2. *A magyar és a világirodalomban milyen jelentősebb művekben, milyen poétikai válaszokban lehetnek jelen a változó regénykorszak jelei?*

3. *Milyen előnyös vagy zavaró kapcsolatot lát a regényműhelyek és az eluralkodó regényelméleti teóriák között?*

4. *Mi a véleménye a rövidpróza és a regény poétikai formáinak helyzetéről, viszonyáról a mai fiatalabb irodalomban?*

O. S.